

فهرست مطالب

دیباچه: از حقوق کیفری تا حقوق کیفری صغار	۹
مقدمه:	۱۳
اسناد سازمان ملل متحد ناظر بر اطفال بزهکار	۱۵
۱- اسناد الزام آور	۱۵
۲- اسناد ارشادی	۱۸
بخش نخست - حقوق کیفری ماهوی ناظر بر اطفال بزهکار در اسناد سازمان ملل متحد ..	۲۸
فصل نخست - اطفال بزهکار، اصول عمومی و تدابیر خاص ناظر بر آنان	۲۸
مبحث نخست - اطفال بزهکار	۲۹
گفتار نخست - طفل	۲۹
گفتار دوم - بزهکاری	۳۲
گفتار سوم - طفل بزهکار	۳۶
الف - محدوده اعمال مقررات سازمان ملل متحد ناظر بر اطفال بزهکار	۳۹
ب - وضعیت اطفال بزهکار در زمان ارتکاب جرم	۴۱
۱- جنس و سن	۴۱
۲- وضعیت خاص اطفال	۴۲

ج - موقعیت اطفال در زمان ارتکاب جرم.....	۴۵
۱ - موقعیت اطفال از نظر بزهکاری و بزه‌دیدگی.....	۴۵
۲ - موقعیت اطفال بزهکار از نظر مباشرت و همکاری در ارتکاب جرم.....	۴۸
مبحث دوم - اصول عمومی و تدابیر خاص ناظر بر اطفال بزهکار.....	۵۰
گفتار نخست - اصول عمومی.....	۵۰
الف - اصل برائت.....	۵۰
ب - اصل عطف بماسبق نشدن قوانین کیفری.....	۵۱
ج - اصل تفسیر کودک مدارانه.....	۵۲
د - اصل قانونی بودن.....	۵۳
ه - اصل شخصی بودن.....	۵۵
و - اصل تساوی.....	۵۵
ز - اصل تناسب.....	۵۶
گفتار دوم - تدابیر خاص.....	۵۸
الف - جرم‌زدایی.....	۵۸
ب - عدم برچسب‌زنی.....	۶۰
ج - قضازدایی.....	۶۲
د - کیفرزدایی.....	۶۵
ه - جرم‌انگاری.....	۶۷
و - مسؤولیت کیفری.....	۶۸
فصل دوم - جرایم اطفال.....	۷۲
مبحث نخست - جرایم خاص اطفال.....	۷۲

- گفتار نخست - خشونت عام ۷۲
- الف - خشونت طفل علیه دیگران ۷۵
- ب - خشونت طفل علیه خود ۷۶
- گفتار دوم - خشونت خاص ۷۷
- الف - فرار از مدرسه و خانه ۷۷
- ب - مستی در ملاء عام ۷۹
- ج - نافرمانی از اولیاء خانه و مدرسه ۸۱
- مبحث دوم - جرایم مشترک با جرایم بزرگسالان ۸۲
- گفتار نخست - جرایم علیه اشخاص ۸۳
- الف - جرایم جنسی ۸۳
- ۱- فحشا ۸۴
- ۲- هم جنس بازی ۹۰
- ۳- رابطه جنسی نامشروع (زنا) با محارم ۹۱
- ۴- انحرافات جنسی ۹۱
- ب - ایراد ضرب و جرح عمدی ۹۱
- ج- قتل ۹۲
- گفتار دوم - جرایم علیه اموال ۹۲
- الف - سرقت ۹۲
- ب - تخریب و ایجاد ضرر و زیان مالی ۹۲
- گفتار سوم - جرایم علیه نظم عمومی جامعه ۹۳
- الف - اعتیاد به مواد مخدر ۹۳

ب - قاچاق مواد مخدر ۹۵

ج - ولگردی ۹۷

د - تکدی ۹۸

بخش دوم - حقوق کیفری شکلی ناظر بر اطفال بزهکار ۹۹

فصل نخست - تشکیلات قضایی و آیین دادرسی کیفری ۹۹

مبحث نخست - تشکیلات قضایی اطفال ۱۰۰

گفتار نخست - مراجع رسیدگی کننده به جرایم اطفال ۱۰۰

الف - دادگاه ۱۰۱

۱- تشکیلات خاص دادگاه اطفال ۱۰۱

۲- نحوه انتخاب قاضی دادگاه اطفال ۱۰۲

۳- وظایف و اختیارات قاضی دادگاه اطفال ۱۰۳

ب - دادسرا ۱۰۴

۱- نقش دادستان در رسیدگی به بزهکاری اطفال ۱۰۴

۲- نقش بازپرس در رسیدگی به بزهکاری اطفال ۱۰۵

ج- هیأت و شورای حل اختلاف ۱۰۵

گفتار دوم - صلاحیت مرجع و مقام رسیدگی کننده به جرایم اطفال ۱۰۷

الف - «صلاحیت مرجع قضایی» ۱۰۷

۱- صلاحیت مرجع قضایی با توجه به سن اطفال (صلاحیت شخصی) ۱۰۷

۲- صلاحیت مراجع قضایی با توجه به نوع جرم (صلاحیت ذاتی) ۱۰۸

۳- صلاحیت مرجع قضایی با توجه به محل وقوع جرم (صلاحیت

- ۱۰۹ (محلّی).
- ب - صلاحیت مقام رسیدگی کننده ۱۱۰
- مبحث دوم - آیین دادرسی کیفری ۱۱۰
- گفتار نخست - آیین دادرسی کیفری ناظر به مراحل قبل و ضمن محاکمه ۱۱۱
- الف - آیین دادرسی کیفری اطفال ناظر به مرحله پیش از محاکمه ۱۱۱
- ۱ - کشف جرم ۱۱۱
- ۲ - تحقیقات مقدماتی ۱۱۴
- ب - آیین دادرسی کیفری اطفال ناظر بر مرحله ضمن محاکمه ۱۱۵
- ۱ - عدم توقیف طفل ضمن محاکمه (بازداشت احتیاطی) ۱۱۵
- ۲ - غیرعلنی بودن محاکمه طفل ۱۱۸
- ۳ - تشکیل پرونده شخصیت ۱۱۹
- ۴ - تعیین تکلیف طفل متهم در اسرع وقت ۱۲۰
- ۵ - تغییر مسیر و توقف دادرسی ۱۲۱
- ۶ - دادرسی به نفع طفل با توجه به حقوق قانونی ۱۲۲
- گفتار دوم - آیین دادرسی کیفری ناظر به مرحله تصمیم‌گیری و اتخاذ تدابیر ۱۲۶
- الف - نحوه تصمیم‌گیری در خصوص طفل بزهکار ۱۲۷
- ۱ - واکنش متناسب با اوضاع و احوال حاکم بر جرم ۱۲۸
- ۲ - واکنش متناسب با سنگینی جرم ۱۲۸
- ۳ - واکنش متناسب با منافع طفل و نیاز جامعه ۱۳۰
- ب - مرحله اتخاذ تدابیر توسط مراجع صلاحیتدار ۱۳۰
- ۱ - انواع تدابیر اتخاذ شده از سوی مقامات صلاحیتدار ۱۳۱

۱-۱- تصمیمات غیر نهادی	۱۳۱
۱-۲- تصمیمات نیمه نهادی	۱۳۵
۱-۳- تصمیمات نهادی	۱۳۶
۲- آثار تدابیر اتخاذ شده از سوی مقامات صلاحیتدار	۱۳۷
فصل دوم - طفل محروم شده از آزادی	۱۳۹
مبحث نخست - محرومیت طفل از آزادی و نهادهای مسؤول	۱۳۹
گفتار نخست - محرومیت از آزادی	۱۳۹
الف - تعریف محرومیت از آزادی	۱۳۹
ب - طفل و محرومیت از آزادی	۱۴۱
۱ - طفل بزهکار و محرومیت از آزادی	۱۴۱
۲ - طفل بزه دیده و محرومیت از آزادی	۱۴۲
ج - اهداف محرومیت طفل از آزادی	۱۴۳
گفتار دوم - نهادهای مسؤول در زمینه محرومیت طفل از آزادی	۱۴۶
الف - انواع نهادها و مؤسسات	۱۴۶
۱ - مؤسسات باز	۱۴۶
۲ - مؤسسات بسته	۱۴۷
ب - وظایف و اختیارات نهادها و مؤسسات	۱۴۸
۱ - کاربرد حداقل مقررات مطلوب برای رفتار با زندانیان	۱۴۸
۲ - استفاده از نهاد آزادی مشروط	۱۴۹
مبحث دوم - مقررات حاکم بر نهادهای اعمال کننده محرومیت از آزادی	۱۵۰
گفتار نخست - مقررات اداری حاکم بر نهادها و مؤسسات	۱۵۱

- الف - مقررات اداری مربوط به نحوه استقرار طفل در مؤسسه ۱۵۱
- ۱ - نحوه پذیرش و ثبت سوابق ۱۵۱
- ۲ - نحوه طبقه‌بندی و تعیین مکان ۱۵۲
- ب - مقررات اداری مربوط به کارکنان مؤسسه ۱۵۵
- ۱ - کارکنان ۱۵۵
- ۲ - وظایف کارکنان ۱۵۶
- گفتار دوم - مقررات حاکم بر نهادها با توجه به حقوق اطفال ۱۵۸
- الف - ایجاد محیط زندگی مناسب و امکانات رفاهی ۱۵۸
- ب - ایجاد تسهیلات آموزشی و کسب مهارت‌های شغلی ۱۶۰
- ج - ایجاد امکانات تفریحی و توجه به نیازهای معنوی ۱۶۱
- د - ایجاد تسهیلات پزشکی و روانی ۱۶۳
- ه - ایجاد ارتباط با خارج از مؤسسه ۱۶۵
- و - ایجاد تسهیلاتی جهت طرح شکایت ۱۶۵
- ز - اتخاذ تدابیری جهت بازگشت به اجتماع ۱۶۶
- نتیجه‌گیری ۱۶۷
- کتاب‌شناسی ۱۷۲
- ضمیمه ۱: قانون حمایت از کودکان و نوجوانان ۱۷۷
- ضمیمه ۲: قانون مربوط به تشکیل دادگاه اطفال بزهکار ۱۷۸
- ضمیمه ۳: آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح و تربیت ۱۸۳
- ضمیمه ۴: لایحه رسیدگی به جرایم اطفال و نوجوانان ۱۹۱
- ضمیمه ۵: convention on the rights of the child ۲۰۲